

Naturskyddsföreningen i Botkyrka–Salem

Mark- och Miljödomstolen
Länsstyrelsen i Sthlm Län
Box 22067
104 22 Stockholm

Klagande

Naturskyddsföreningen i Botkyrka-Salem (Naturskyddsföreningen), org nr 80 2401-5441.

Överklagat beslut

Naturskyddsföreningen i Botkyrka-Salem har överklagat beslut om antagande av detaljplan för Heliodal i Salem kommun plan nr 80-59 den 2014-03-12. Handlingarnas dnr 4031-765-15.

Talerätt

Naturskyddsföreningen hävdar sin rätt att överklaga i enlighet med EU's art- och habitatdirektiv.

Bakgrund

Salem kommun har gjort den bedömningen att en miljökonsekvensbeskrivning (MKB) ej behöver upprättas för rubricerade detaljplan enl. 5 kap, 18 § tredje stycket ÄPBL. Adoxa's naturvårdsinventering från nov 2010 konstaterar att *"platsen för reservtomten har mycket höga naturvärden. Eventuella ytterligare inventeringar behöver fördelas över växtsäsongens årstider vår, sommar och höst för att det skall gå att få så en heltäckande kartläggning som möjligt av områdets artsammansättning"*.

Ovanstående står att läsa i handlingarna från Salems kommun, Plan-och exploatering, Karin Hoas den 2014-04-17 dnr: 2006/407.

Värdet av de befintliga våtmarkerna inom planområdet har ej behandlats eller belysts i detaljplanen. Våtmarker har ett generellt biotopskydd. En fördjupad undersökning krävs således även vad gäller Källdalens bäcksystem.

Grönområden för rekreation och friluftsliv

Naturskyddsföreningen finner att Länsstyrelsens yttranden är felaktigt i beslut 4031-765-15 på sid 11, 3:e stycket *"att Länsstyrelsen kan konstatera att det i närområdet finns andra grönområden vilka kan tillgodose de närboendes behov av grönområden..."*

Naturskyddsföreningen upplyser Länsstyrelsen att detta påstående inte stämmer. Källdalen är det sista fria och lätt tillgängliga samhällsnära skogsområdet i södra Rönninge för promenader och rekreation. Förlust av Källdalens skog försvårar för människor att enkelt ta sig till nära naturområden för promenader.

De nu aktuella detaljplanerna för Heliodal och Karlskronaviken samt detaljplan för Solliden, 80-60 (angränsande till Heliodalsområdet) får till följd att en stark förtätning skapas med vägar och hus, inklusive ledningar för dagvatten och VA. Det medför att friluftslivet och ekosystemtjänsterna utarmas.

Naturskyddsföreningen förordar att det tätortsnära naturområdet i Källdalen med stöd av miljöbalken 7-e kap 11§ om områdesskydd –biotopskydd reserveras för friluftsliv och biologisk mångfald. Det är en lika stor angelägenhet som att reservera mark för infrastruktur, bostäder och arbetsplatser enligt regeringens skrivelse "En samlad naturvårdspolitik, mars 2002".

Reservtomten i Källdalen

Naturskyddsföreningen gör gällande att en byggnation för förskola/vård/äldreboende med nödvändiga tillhörande anläggningar, såsom parkeringsytor och breda asfaltvägar utanför den sammanhållna bebyggelsen på reservtomten, är ekvivalent med och faller under 5 kap 18 § ÄPBL, 3-e stycket, pkt 5: *hotellkomplex eller fritidsby* och således krävs en MKB. Försiktighetsprincipen skall här gälla, då ingen idag vet hur stor och betydande en miljöpåverkan i Källdalen kan komma att bli med en exploatering på reservtomten.

EU's art- och habitatdirektiv

Länsstyrelsen skriver att det inte har framkommit att området hyser några arter, som omfattas av art- och habitatdirektivet.

Här vill Naturskyddsföreningen påpeka att den synnerligt knapphändiga inventeringen i nov 2010 (Adoxa) inte är tillräcklig för att göra den bedömningen. Nedan följer en uppräknig av de fågelarter, som medlemmarna i Naturskyddsföreningen (Gunilla Nuse, Barbro Hammar samt mykolog Mattias Andersson) identifierat under år 2013, 2014 och våren 2015:

Koltrast, taltrast, rödvingetrast, rödhake, svarthätta, lövsångare, trädgårdssångare, domherre, trädkrypore, nötväcka, större hackspett, kungsfågel, gårdsmyg, stenkäck, blåmes, talgoxe, svartmes, gröngöling och ringduva. Därutöver har kattuggla observerats med unge för några år sedan. Gröngölingen är rödlistad.

Svampar i Källdalen

De fyra nyckelbiotoperna karakteriseras främst av den rika förekomsten av olika svampar. Inventeringar har utförts vid flera tillfällen av mykologer. Många exempel finns nu på sällsynta och rödlistade svampar.

Totalt har 222 arter hittats och identifierats, 18 är rödlistade och ett 30-tal är signalarter.

En av dem är en fingersvamp, som är ny för vetenskapen baserat på DNA-analys och därför ännu inte fått något officiellt namn. Några fynd av denna svamp finns bekräftade från Norge, men fyndet i Källdalen är det första fyndet rapporterat från Sverige.

Denna nyligen identifierade fingersvamp, har nu konstaterats växa i en lokal just i den nyckelbiotop där reservtomten planerats, enligt mykolog Mattias Andersson.

Med stöd av Miljöbalkens 7-e kap § 11 "Skydd av områden" förordar därför Naturskyddsföreningen att reservtomten utgår ur detaljplanen och att de områden i Källdalen som Skogsstyrelsen förklarat som nyckelbiotoper inrättas som biotopskyddsområden.

Nedan följer en uppräknig från Artportalen för Källdalen svampfynd från år 2002 på rödlistade svampar. VU=sårbar, NT=nära hotad.

lundvaxskivling (NT)	korallticka (NT)	gyllensopp (VU)
brandticka (NT)	guldfingersvamp (VU)	druvfingersvamp (NT)
Ramaria flavobrunnescens (NT)		Ramaria largentii (VU)
ekticka (NT)	motaggsvamp (NT)	tallticka (NT)
barrmusseron (NT)	bittermusseron (NT)	rostspindling (VU)
grönfjällig fjällskivling (VU)		ekvaxskivling (NT)
svartnande kantarell (NT)		kryddtofsskivling (NT)

Ref.: Svampar: "Svampar i tätortsnära skogar" Svensk Mykologisk Tidskrift volym 29 nr 3 - 2008. /Mattias Andersson

Detta begränsade naturområde i Källdalen bedöms av mykologen Mattias Andersson som en biologisk "hot spot" och kan vara ett av Sveriges bästa svampområden.

I det här sammanhanget vill Naturskyddsföreningen framhålla den Europeiska landskapskonventionen som trädde i kraft den 1 maj 2011.

Konventionen understryker att landskapet är en gemensam tillgång och ett gemensamt ansvar. I landskapet möts många olika värden och tillgångar- kulturella, ekologiska, estetiska, sociala och ekonomiska.

Genom att ratificera landskapskonventionen åtar vi oss att skydda, förvalta och planera vårt landskap i enlighet med konventionens intentioner.

Det innebär bl. a. att utveckla en helhetssyn på landskapets värden och hållbar förvaltning av dessa.

Äskande

Naturskyddsföreningen Botkyrka Salem motsätter sig Länsstyrelsens och Salems Kommun bedömning att rubricerad detaljplan inte medför betydande miljöpåverkan.

Naturskyddsföreningen vill se en fördjupad artundersökning under skilda årstider för att säkra befintliga naturvärden i Källdalen och en MKB.

Naturskyddsföreningen kräver att EU´s art- habitatdirektiv respekteras och gör gällande att Salems kommun och Länsstyrelsen gjort en felaktig avvägning mellan motstående intressen på grund av bristande kunskap om bl.a. den rika mångfalden fågelarter och svampar i Källdalen.

Naturskyddsföreningen framför krav att detaljplanen för Heliodal omarbetas så att reservtomten utgår ur planen.

Naturskyddsföreningen yrkar att nyckelbiotoperna i naturområdet i Källdalen förklaras som biotopskyddsområde enligt miljöbalkens kap 7 §11 .

Rönninge den 10 maj 2015

Jan Peter Falk
Ordf Naturskyddsföreningen
i Botkyrka-Salem

Barbro Hammar
Naturskyddsföreningen
i Botkyrka-Salem

Föreningskretsen Naturskyddsföreningen Botkyrka och Salem med mer än 1900 medlemmar bildades 14 juni 1975 och ingår i riksföreningen med 210 000 medlemmar.

Naturskyddsföreningen i Botkyrka och Salem Adress c/o Barbro Hammar
Säterstigen 11. 144 62 Rönninge